

PATENTNI SPIS BR. 5458.

Dr. Hermann Haakh, Beč.

Postupak za obradu filcova od životinjskih dlaka, naročito za fabrikaciju šešira.

Prijava od 18. jula 1927.

Važi od 1. decembra 1927.

Traženo pravo prvenstva od 14. avgusta 1926. godine (Nemačka).

Predmet ovog pronalaska je postupak za izradu filcova iz životinjskih dlaka, naročito za fabrikaciju šešira. Šeširi od velura izrađivani su dosad tako, što su iz dlake pitomih i divljih zečeva načinjene klobučine valjane i potom grebenane, našta su se klobučine četkale, ponovo oblikovale, sušile i opet grebenale i ove mere nekoliko puta ponavljale. Ovaj rad traje oko dve nedelje. Ovim mora dlaka dobiti željeni sjaj i izgubiti svaku moć filcovanja. Ako dlaka ne izgubi tu moć, onda se ona opet javlja pri bojenju usled kuvanja. Stručnjaci vele „dlaka se ždere“ te se opet mora grebenanjem i četkanjem moć filcovanja ukloniti, što opet iziskuje nov i dugotrajan rad.

Po ovom pronalasku se gotovo ostrižene klobučine menjaju obradom sa halogenima ili srestvima, koja cepaju halogen tako, da sve gore pomenute mere višestrukog grebenanja, četkanja, oblikovanja i sušenja mogu izostati. Klobučina samo posle jednog grebenanja hloriranjem ili bromiranjem dobija vrlo dobar sjaj. Osećanje pod rukom osušene i ostrižene klobučine manifestuje se mekoćom i gipkoćom; pri bojenju dlaka se ne linja i lepše se boji nego da nije bila hemijski obradjena. Naknadna obrada, sa bisulfitom i sapunom može izostati, pošto miris halogena ne ostaje. Ako je potrebno obrada sa halogenom može se ponoviti.

Dosad je bilo poznato samo to, da se obradom sa hlorom ili hlorirajuće dejstvujućim sredstvima vunanim tkivima može oduzeti moć filcovanja, verovatno dejstvom prljavštine i znoja u vuni. Trebalo bi oče-

kivati, da bi obrada sa hlorom razorila strukturu filca, koji bazira na osobini filcovanja dotične materije. Medjutim ovo nije slučaj. Klobučinama koje su tako osetljive prema hemikalijama, ništa ne škodi obrada sa halogenima.

Za obradu se može upotrebiti rastvoreni ili gasoviti hlor ili brom, kao i razne vrste lužina za beljenje, hlorni kreč, hlorom izmešana sodna cedj, ili tako zvani hlor-amini. Ceo se filc može potopiti ili četkanjem ili prskanjem tretirati samo površina. Efekti su razni, što zavisi od jače ili slabije koncentracije halogena.

Primer: do dovoljne mere valjane velurne klobučine posle jednog grebenanja i dobrog kvašenja obradjuju se sa elektrilnom lužinom za beljenje, koja je zakišljena i jako razblažena, i koja na 1 kg. robe sadrži gr. hlor. Posle 2 minuta obradjene sa ovom lužinom klobučine se suže, strižu i na poznati način boje.

Vunene klobučine i klobučine glatkih dlakanih šešira dobijaju pri gornjoj obradi po površini izgled kože i daju pod rukom osećanje mekanosti slično životinjskoj koži, što se pak postiže posle vrlo zametne mehaničke obrade.

Patentni zahtev:

Postupak za obradu filca od životinjskih dlaka, naročito za fabrikaciju šešira, naznačen time, što se filc u proizvoljnom stadijumu postupka obradjuje sa hlorirajućim odn. bromirajućim dejstvujućim sredstvima.

